

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการศึกษาการปฏิบัติงานของศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 8 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัย ดังนี้

สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งปัจจุบัน และบทบาทใน ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ระดับ การศึกษา ตลอดจนการเป็นสมาชิกของสถาบันหรือองค์กรที่ทำงานด้านการรณรงค์ ส่งเสริม อนุรักษ์และพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อม ดังปรากฏผล ในตารางที่ 1

การปฏิบัติงานของศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 8 ในเรื่องการจัดทำ แผนงาน/โครงการ การประสานงาน การฝึกอบรมบุคลากร การผลิตสื่อและการให้บริการสื่อของ ศูนย์ฯ การนิเทศ การประเมินผลและการรายงาน คำถามแต่ละข้อตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ดังปรากฏผล ในตารางที่ 2-8

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัดในเขตการ ศึกษา 8 ดังปรากฏผล ในหน้า 103-110

สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	151	64.81
หญิง	82	35.19
2. ตำแหน่งปัจจุบัน		
ครูผู้ปฏิบัติการสอน	97	41.63
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	8	3.43
อาจารย์ใหญ่	-	-
ผู้อำนวยการ	122	52.36
ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จังหวัด	6	2.58
บทบาทในศูนย์ฯ		
ประธานศูนย์ฯ	8	3.43
เลขานุการศูนย์ฯ	8	3.43
ผู้ช่วยเลขานุการศูนย์ฯ	8	3.43
กรรมการศูนย์ฯ	40	17.18
ที่ปรึกษาศูนย์ฯ	122	52.36
วิทยากรประจำศูนย์ฯ	47	20.17
3. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์ฯ		
น้อยกว่า 1 ปี	18	7.73
1 - 2 ปี	98	42.06
2 - 3 ปี	44	18.88
3 - 4 ปี	43	18.45
4 ปีขึ้นไป	30	12.88

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	159	68.24
ปริญญาโท หรือ เทียบเท่า	74	31.76
ปริญญาเอก	-	-
5. การเป็นสมาชิกของสถาบันหรือองค์กรที่ ทำงานด้าน การรณรงค์ ส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อม		
เป็น	81	34.76
ไม่เป็น	138	59.24
เคยเป็น (สถาบัน/องค์กร โปรดระบุ)		
มูลนิธิโลกสีเขียว	4	1.72
โครงการรุ่งอรุณ	3	1.29
YMCA เชียงใหม่	3	1.29
NGO	2	0.86
ชมรมนักพัฒนาภาคเหนือ	1	0.42
มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าแห่ง ประเทศไทย	1	0.42

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 64.81 และเป็นหญิงเพียง ร้อยละ 35.19 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ร้อยละ 52.36 เป็นครูปฏิบัติการสอน ร้อยละ 41.63 และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 3.43 เป็นที่ปรึกษาศูนย์ฯ ร้อยละ 52.36 เป็นวิทยากรประจำศูนย์ฯ ร้อยละ 20.17 และกรรมการศูนย์ฯ ร้อยละ 17.18 ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์สิ่งแวดล้อมจังหวัด มากที่สุดคือ 1-2 ปี ร้อยละ 42.06

รองลงมา 2-3 ปี ร้อยละ 18.88 และ 3-4 ปี ร้อยละ 18.45 ส่วนใหญ่สำเร็จระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.24 รองลงมา ระดับปริญญาโท ร้อยละ 31.76 ส่วนการเป็นสมาชิกของสถาบันหรือองค์กรที่ทำงานด้านการรณรงค์ ส่งเสริมอนุรักษ์และพัฒนางานด้านสิ่งแวดล้อม ไม่เป็นสมาชิกมากที่สุด ร้อยละ 59.24 รองลงมาคือ เป็นสมาชิก ร้อยละ 34.76

การปฏิบัติงานของศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 8

ตารางที่ 2 การจัดทำแผนงาน/โครงการ

การจัดทำแผน/โครงการ	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
1. การจัดทำแผนงาน/โครงการของศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา		
ศูนย์ฯ ได้ร่วมจัดทำพร้อมกับตัวแทนโรงเรียนเครือข่าย ทุกโรงเรียน	80	34.33
ศูนย์ฯ ได้ร่วมจัดทำพร้อมกับคณะกรรมการศูนย์ฯ	90	38.62
เลขานุการศูนย์ฯ ได้ร่วมจัดทำพร้อมกับประธานศูนย์ฯ ในโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ	16	6.86
เลขานุการศูนย์ฯ ประธานศูนย์ฯ และบุคลากรใน โรงเรียน ที่ตั้งศูนย์ฯ ร่วมจัดทำ	88	37.76
2. แผนงาน/โครงการ ที่นำไปสู่การปฏิบัติของศูนย์สิ่งแวดล้อม ศึกษา		
แผนงาน / โครงการเฉพาะกิจ	24	10.30
แผนงาน / โครงการระยะ 1 ปี	197	84.54
แผนงาน / โครงการระยะ 2 ปี	2	0.85
แผนงาน / โครงการระยะ 3 ปี	10	4.29
แผนงาน / โครงการระยะ 4 ปี	2	0.85
แผนงาน / โครงการระยะ 5 ปี	-	-
3. ความพึงพอใจในแผนงาน/โครงการ ที่ศูนย์ฯ จัดทำขึ้น		
พอใจ เพราะ โรงเรียนเครือข่ายได้ร่วมกิจกรรม		
เป็นแผนงานนำไปสู่การอนุรักษ์ฯ		
กิจกรรมทุกอย่างมีประโยชน์ต่อสังคม		
สามารถปฏิบัติตามแผนได้		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การจัดทำแผน/โครงการ	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
มีการทำงานเป็นระบบ		
ตอบสนองความต้องการในการพัฒนา		
โรงเรียนเครือข่าย	201	86.26
ไม่พอใจ เพราะ เกิดความล่าช้าในการจัดทำแผน/ โครงการ		
ไม่มีการประสานความร่วมมือใน การวางแผน		
มีเวลาน้อยในการจัดทำแผนงาน / โครงการ	34	14.59
4. ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ได้นำข้อมูลสารสนเทศการ ปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมา ร่วมพิจารณาในการจัดทำแผนใหม่ หรือปรับเปลี่ยนใหม่		
นำมาร่วมพิจารณาบางปี	37	15.87
นำมาร่วมพิจารณาด้วยทุกครั้ง	184	78.96
ไม่เคยนำเข้ามาร่วมพิจารณา	2	0.85
ไม่เคยนำเข้าร่วมพิจารณา ได้คิดริเริ่มทำแผนงาน/ โครงการใหม่ขึ้นเรื่อย ๆ	3	1.28
5. การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในการวางแผนของ ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด		
ชัดเจน	78	33.47
ชัดเจนมาก เพราะมีกรอบเป็นมาตรฐานชัดเจน		
การปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	71	30.47
ไม่ชัดเจน เพราะไม่มีแนวทางการปฏิบัติงานกำหนดไว้	21	9.01
มีแผนงาน/โครงการ แต่ไม่ชัดเจนในรายละเอียดของ การปฏิบัติงาน	52	22.31

ตารางที่ 2 (ต่อ)

การจัดทำแผน/โครงการ	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
6. แผนงาน/โครงการของศูนย์ฯ ที่เน้นการมีส่วนร่วมของโรงเรียนเครือข่าย		
มีส่วนร่วมน้อย	18	7.72
มีส่วนร่วม	83	35.62
มีส่วนร่วมมาก	119	51.07
ไม่มีฐานแห่งความต้องการของโรงเรียนเครือข่าย	4	1.71
มีฐานแห่งความต้องการของโรงเรียนเครือข่าย	12	5.15

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 2 พบว่าการจัดทำแผนงาน/โครงการของศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่ศูนย์ฯ ได้ร่วมจัดทำพร้อมกับคณะกรรมการศูนย์ฯ ร้อยละ 38.62 รองลงมา เลขานุการศูนย์ฯ ประธานศูนย์ฯ และบุคลากรในโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ ร่วมจัดทำ ร้อยละ 37.76 และศูนย์ฯ ได้ร่วมจัดทำพร้อมกับตัวแทนโรงเรียนเครือข่ายทุกโรงเรียน ร้อยละ 34.33 ส่วนด้านแผนงาน/โครงการ ที่นำไปสู่การปฏิบัติงานของศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นแผนงาน/โครงการ ระยะ 1 ปี ร้อยละ 84.54 รองลงมา แผนงาน/โครงการเฉพาะกิจ ร้อยละ 10.30 และแผนงาน/โครงการระยะ 3 ปี ร้อยละ 4.29

ในขณะที่ความพึงพอใจในแผนงาน/โครงการที่ศูนย์ฯ จัดทำขึ้น ส่วนใหญ่พอใจ ร้อยละ 86.24 ไม่พอใจ ร้อยละ 14.59 และศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ได้นำข้อมูลสารสนเทศการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมา ร่วมพิจารณาในการจัดทำแผนใหม่ หรือปรับแผนใหม่ ส่วนใหญ่นำมาร่วมพิจารณาด้วยทุกครั้ง ร้อยละ 78.96 รองลงมานำมาร่วมพิจารณาบางปี ร้อยละ 15.87 และไม่เคยนำเข้ามาร่วมพิจารณา ได้คิดริเริ่มแผนงาน/โครงการใหม่ขึ้นเรื่อย ๆ ร้อยละ 1.28

ส่วนการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในการวางแผนของศูนย์ฯ ส่วนใหญ่มีความชัดเจน ร้อยละ 33.47 รองลงมา ชัดเจนมาก เพราะมีกรอบเป็นมาตรฐานชี้วัดการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ร้อยละ 30.47 และมีแผนงาน/โครงการ แต่ไม่ชัดเจนในรายละเอียดของการทำงาน ร้อยละ 22.31 และแผนงาน/โครงการ ของศูนย์ฯ ที่เน้นการมีส่วนร่วมของโรงเรียนเครือข่าย มีส่วนร่วมมาก ร้อยละ 51.07 รองลงมาคือ มีส่วนร่วม ร้อยละ 35.62 และมีส่วนร่วมน้อย ร้อยละ 7.72

ตารางที่ 3 การประสานงาน

การประสานงาน	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
1. การแจ้งแผนงาน/โครงการ ของศูนย์ฯ ให้โรงเรียน ในเครือข่ายทราบ		
การประชุมกับสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด	54	23.17
การประชุมโรงเรียนในเครือข่าย	177	75.96
นำหนังสือเวียนแจ้งกับทุกโรงเรียนในเครือข่าย ทาง e-mail	103 -	44.20 -
2. การประสานการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ กับโรงเรียน ในเครือข่าย		
มีอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	132	56.65
เฉพาะกิจกรรมที่จะจัดในแต่ละงาน	96	41.20
ไม่ได้ประสาน	2	0.85
3. การประสานงานกับโรงเรียนในเครือข่าย ศูนย์ฯ ได้ประสานงาน กับ		
ผู้อำนวยการ / อาจารย์ใหญ่	129	55.36
ครูผู้ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	152	65.23
คณะกรรมการศูนย์สิ่งแวดล้อม	138	59.22
ครูผู้สอนวิชา (โปรดระบุ)	-	-
4. การขอความร่วมมือจากองค์กรภายนอก เพื่อสนับสนุนงาน สิ่งแวดล้อมศึกษาของศูนย์ฯ		
ของบประมาณทั้งภาครัฐและเอกชนมาสนับสนุน	138	59.22
เชิญผู้มีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมมาเป็นวิทยากรให้แก่ บุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย	132	56.65
ศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	108	46.35
ไปทัศนศึกษางานด้านสิ่งแวดล้อม	44	18.88

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การประสานงาน	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
5. ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ได้เชิญชวนโรงเรียนในเครือข่าย จัดกิจกรรมเกี่ยวกับ		
การรณรงค์ อนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม	147	63.09
การจัดป้ายนิเทศข้อมูล ข่าวสารในด้านสิ่งแวดล้อม	137	58.79
การสนับสนุนให้สร้างกิจกรรมในโรงเรียน เช่น ปลูกต้นไม้ ในวันสำคัญ	101	43.34
การจัดตั้งชมรม กลุ่มสนใจเพื่ออนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม	74	31.75
6. บุคลากรของศูนย์ฯ ที่เป็นผู้ประสานงานกับโรงเรียนเครือข่าย		
เลขานุการศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด	193	82.83
ประธานศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด	29	12.44
คณะกรรมการศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด	39	16.73
บุคลากรที่มีชื่อในคำสั่งแต่งตั้งจากสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด	2	0.85
บุคลากรอื่นที่มีมนุษยสัมพันธ์และมีความคล่องตัวสูง	4	1.71
7. การประสานงานที่โรงเรียนในเครือข่ายได้จัดบุคลากรมา ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์ฯ		
โรงเรียนได้ออกคำสั่งแต่งตั้งโดยชัดเจน	123	52.78
มีครูรับอาสาในงานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน	14	6.00
มอบให้ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษารับผิดชอบ	23	9.87
มอบให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม	34	14.59
จัดให้ครูที่มีใจรักในงานด้านสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบ	48	20.60
ครูที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการศูนย์ฯ	108	46.35

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การประสานงาน	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
8. การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของศูนย์ฯ ให้กับ โรงเรียนในเครือข่าย		
ประกวดคำขวัญ เรียงความ วาดภาพเขียนวนให้รัก สิ่งแวดล้อม	125	53.64
จัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนและโรงเรียน	96	41.20
ประกวดสวนหย่อมในโรงเรียน	14	6.00
เข้าค่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา	143	61.37
ประกวดการออกรายการเสียงตามสาย เรื่องสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน	10	4.29
ประกวดสื่อสิ่งแวดล้อมศึกษา	148	63.51
จัดแข่งขันตอบปัญหาสิ่งแวดล้อมศึกษาให้กับนักเรียน	119	51.07

จากตารางที่ 3 พบว่า ในเรื่องการประสานงานมีการแจ้งแผนงาน/โครงการของศูนย์ฯ ให้โรงเรียนในเครือข่ายทราบ ส่วนใหญ่โดยวิธีการประชุมโรงเรียนในเครือข่าย ร้อยละ 75.96 รองลงมา คือการทำหนังสือเวียนแจ้งกับทุกโรงเรียนในเครือข่าย ร้อยละ 44.20 และการประชุมร่วมกับสามัญศึกษาจังหวัด ร้อยละ 23.17 สำหรับการประสานการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ กับโรงเรียนในเครือข่าย ส่วนใหญ่มีการประสานอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ร้อยละ 56.65 รองลงมาคือเฉพาะกิจกรรมที่จัดในแต่ละงาน ร้อยละ 41.20 และการประสานงานกับโรงเรียนในเครือข่าย ศูนย์ฯ ได้ประสานกับครูผู้ปฏิบัติงานด้าน สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 65.23 รองลงมา ได้ประสานกับคณะกรรมการศูนย์สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 59.22 และผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 55.36 ในส่วนของการขอความร่วมมือจากองค์กรภายนอก เพื่อสนับสนุนงานสิ่งแวดล้อมของศูนย์ฯ ส่วนใหญ่ของงบประมาณทั้งภาครัฐและเอกชน มาสนับสนุน ร้อยละ 59.22 รองลงมา เชิญผู้มีรู้ความรู้อด้านสิ่งแวดล้อมมาเป็นวิทยากรให้แก่บุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย ร้อยละ 56.65 และศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 46.35

ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ได้เชิญชวนโรงเรียนในเครือข่ายจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์ อนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 63.09 รองลงมา การจัดป้ายนิเทศข้อมูลข่าวสารในด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 58.79 และการสนับสนุนให้สร้างกิจกรรมในโรงเรียน เช่น ปลูกต้นไม้ในวันสำคัญ ร้อยละ 43.34 ซึ่งบุคลากรของศูนย์ฯ ที่เป็นผู้ประสานงานกับโรงเรียนเครือข่าย ส่วนใหญ่เลขานุการ ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ร้อยละ 82.83 รองลงมาคณะกรรมการศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ร้อยละ 16.73 และประธานศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ร้อยละ 12.44 สำหรับการประสานงานที่โรงเรียนในเครือข่ายได้จัดบุคลากรมาปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์ฯ ส่วนใหญ่โรงเรียนได้ออกคำสั่งแต่งตั้งโดยชัดเจน ร้อยละ 52.78 รองลงมาครูที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้ง เป็นคณะกรรมการศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ร้อยละ 46.35 และจัดให้ครูที่มีใจรักงานด้านสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบ ร้อยละ 20.60 ในขณะที่การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาของศูนย์ฯ ให้กับโรงเรียนในเครือข่าย ส่วนใหญ่เป็นการประกวดสื่อสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 63.51 รองลงมา เข้าค่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 61.37 และประกวดคำขวัญเรียงความ วาดภาพเชิญชวนให้รักสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 53.64 ตลอดจนจัดแข่งขันตอบปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน ร้อยละ 51.07

ตารางที่ 4 การฝึกอบรมบุคลากร

การฝึกอบรมบุคลากร	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
1. พัฒนาการจัดการเรียน การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา โดย		
สัมมนา	57	24.46
การอบรม	114	48.92
การประชุมเชิงปฏิบัติการ	174	74.67
การศึกษานอกสถานที่	65	27.89
การผลิตสื่อสิ่งแวดล้อมศึกษา	88	37.76
2. ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ได้ส่งเสริมบุคลากรโรงเรียน ในเครือข่ายมีส่วนร่วมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อม โดย		
จัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน	66	28.32
จัดกิจกรรมต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อใช้ในการ เผยแพร่ต่อไป	75	32.18
จัดประชุม อบรม ให้คำแนะนำแก่บุคลากรในโรงเรียน ในเครือข่าย	124	53.21
สนับสนุนให้บุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย จัดตั้งองค์กร เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	76	32.61
จัดชุมนุมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	108	46.35
3. พัฒนาบุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย โดย		
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	140	60.08
การสอนแบบบูรณาการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	114	48.92
กิจกรรมเสริมงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	117	50.21
การผลิตสื่อสิ่งแวดล้อมศึกษา	91	39.05
ไปศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อมฯ	66	28.32

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การฝึกอบรมบุคลากร	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
4. การจัดบุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย เข้าร่วมฝึกอบรมร่วมกับ ศูนย์ฯ		
ครูที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งเกี่ยวกับงานสิ่งแวดล้อมศึกษาของ โรงเรียน	173	74.24
ครูที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการศูนย์สิ่งแวดล้อม ศึกษาจังหวัด	110	47.21
ครูที่เข้ามาทำงานหรือย้ายมาใหม่ในโรงเรียน	2	0.85
ครูที่มีใจรักงานด้านสิ่งแวดล้อม	63	27.03
ครูอาสา	8	3.43
5. ในรอบปี ศูนย์ฯ ได้พัฒนาบุคลากรในด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1 ครั้ง	68	29.18
2 ครั้ง	104	44.63
3 ครั้ง	65	27.89
4 ครั้ง	2	0.85
4 ครั้งขึ้นไป	6	2.57
6. กิจกรรมของศูนย์ฯ ที่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรโรงเรียน ในเครือข่าย		
อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	151	64.80
ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	122	52.36
เชิญผู้มีประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษามาบรรยาย ให้ความรู้	64	27.46
ศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	84	36.05
อบรมการผลิตสื่อสิ่งแวดล้อมศึกษา	56	24.03

จากตารางที่ 4 พบว่า ในด้านการฝึกอบรมบุคลากร มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 74.67 รองลงมา มีการอบรม ร้อยละ 48.92 และการผลิตสื่อสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 37.76 โดยศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ได้ส่งเสริมบุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย มีส่วนร่วมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อม โดยจัดประชุมอบรม ให้คำแนะนำแก่บุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย ร้อยละ 53.21 จัดทูลมรณรักษสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 46.35 สนับสนุนให้บุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย จัดตั้งองค์กรเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 32.61 และจัดกิจกรรมต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาเพื่อใช้ในการเผยแพร่ต่อไป ร้อยละ 32.18

ในด้านพัฒนาบุคลากรโรงเรียนในเครือข่ายโดยส่วนใหญ่ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 60.08 รองลงมา จัดกิจกรรมเสริมงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 50.21 การสอนแบบบูรณาการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 48.92 และการผลิตสื่อสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 39.05 โดยการจัฒบุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย เข้าร่วมฝึกอบรมร่วมกับศูนย์ฯ ส่วนใหญ่ ครูที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งเกี่ยวกับงานสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน ร้อยละ 74.24 รองลงมาครูที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ร้อยละ 47.21 และครูที่มีใจรักงานด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 27.03 ซึ่งในรอบปีศูนย์ฯ ได้พัฒนาบุคลากรในด้านสิ่งแวดล้อมศึกษามากที่สุด จำนวน 2 ครั้ง ร้อยละ 44.63 รองลงมา 1 ครั้ง ร้อยละ 29.18 และ 3 ครั้ง ร้อยละ 27.89 ตลอดจนกิจกรรมของศูนย์ฯ ที่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 64.80 รองลงมา การประชุม สัมมนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 52.36 และศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 36.05

ตารางที่ 5 การผลิตและการให้บริการสื่อสิ่งแวดลอมศึกษา

การผลิตและการให้บริการสื่อสิ่งแวดลอมศึกษา	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
1. สื่อสิ่งแวดลอมศึกษาของศูนยฯ ที่ไดัมาไวับริการโรงเรียน ในเครือขาย		
ขอรับจากหน่วยงานอื่น	150	64.37
โดยการจัดซื้อจากสถาบัน / องค์กรอื่น ๆ	12	5.15
โดยการจัดทำของคณะกรรมการศูนยฯ	81	34.76
รวบรวมสื่อที่ได้จากการผลิตของบุคลากรโรงเรียนใน เครือขายมาแลกเปลี่ยนกัน เพื่อนำไปใช้	74	31.75
จัดหาและรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดลอมศึกษา จากหลายหน่วยงานมาไวัเพื่อบริการ	112	48.06
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดลอมและหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 8 จัดส่งให้	161	69.09
2. การดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตสื่อของศูนยฯ		
ศูนยฯ ไดัวางกรอบในการผลิตสื่อให้กับบุคลากรใน โรงเรียนเครือขาย	34	14.59
ศูนยฯ ไดัเปิดโอกาสให้บุคลากรที่ผลิตสื่อ ผลิตได้อย่าง หลากหลาย	150	64.37
ศูนยฯ ไดัจัดทำโครงการผลิตสื่อสิ่งแวดลอมศึกษา	89	38.19
3. ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อสิ่งแวดลอมศึกษาของ โรงเรียนเครือขายศูนยฯ		
บุคลากรไมมีความรู้และเทคนิคในการผลิตสื่อ	115	49.35
บุคลากรไมมีความรู้เพียงพอในเรื่องสิ่งแวดลอมศึกษา	66	28.32
ขาดวัสดุ อุปกรณ์ในการผลิตสื่อ	80	34.33
ขาดงบประมาณ เนื่องจากต้นทุนในการผลิตค่อนข้างสูง	96	41.20
บุคลากรมีหนาที่งานมาก จึงไมมีเวลาที่จะคิดผลิตสื่อ	196	84.12

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การผลิตและการให้บริการสื่อสิ่งแวดลอมศึกษา	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
4. การจัดการสื่อสิ่งแวดลอมศึกษาของบุคลากรโรงเรียน		
ในเครือขาย		
ศูนย์ฯ ได้ทำแผนพื้บแนะนําสื่อฯ ของบุคลากรโรงเรียนในเครือขาย	97	41.63
ได้รวบรวมและจัดแสดงไว้ที่ศูนย์ฯ	120	51.50
ศูนย์ฯ ได้ให้อาจารย์ที่ผลิต เก็บไว้ในโรงเรียนของตนและพรอมที่จะออกเผยแพร	84	36.05
5. ศูนย์สิ่งแวดลอมศึกษาจังหวัด ได้เปิดโอกาสให้อาคารแสดงสื่อผลงานสิ่งแวดลอมฯ		
เมื่อมีการจัดงานวิชาการกลุมโรงเรียนมัธยม	131	56.22
เมื่อมีการจัดงานวิชาการของจังหวัด	95	40.77
จัดแสดงผลงานเหล่านั้น โชว์ไว้ที่ศูนย์ฯ	68	29.18
เมื่อมีการจัดนิทรรศการผลงานทางวิชาการของเขตการศึกษา 8	173	74.24
6. การรับบริการสื่อสิ่งแวดลอมศึกษาของโรงเรียนในเครือขาย		
มีนอยเพราะบุคลากรไมสะดวกที่จะไปติดตอกับศูนย์ฯ	101	43.34
มีปานกลางแตไมได้รับความสนใจเทาที่ควร	29	12.44
มีมากแตสื่อที่จะให้บริการมีไมเพียงพอ	96	41.20
ไมมีเพราะไมได้รับความสนใจ	2	0.85

จากตารางที่ 5 พบว่า สื่อสิ่งแวดลอมศึกษาของศูนย์ฯ ที่ได้มาไวบริการโรงเรียนเครือขาย สวนใหญ่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดลอมและหนวยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 8 จัดสงให ร้อยละ 69.09 รองลงมาขอรับจากหนวยงานอื่น ร้อยละ 64.37 ตลอดจนจัดหาและรวบรวม เอกสารเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดลอมศึกษาจากหลายหนวยงานมาไวเพื่อบริการ ร้อยละ 48.16 ซึ่งในการดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตสื่อของศูนย์สิ่งแวดลอมศึกษาจังหวัด สวนใหญ่ศูนย์ฯ

ได้เปิดโอกาสให้บุคลากรที่ผลิตสื่อ ผลิตได้อย่างหลากหลาย ร้อยละ 64.37 รองลงมา ศุนย์ฯ ได้จัดทำโครงการผลิตสื่อสิ่งแวดลอม ร้อยละ 38.19 และศุนย์ฯ ได้วางกรอบในการผลิตสื่อ ให้กับบุคลากรในโรงเรียนเครือข่าย ร้อยละ 14.59 สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อสิ่งแวดลอม ศึกษาของโรงเรียนเครือข่าย ส่วนใหญ่ บุคลากรมีหน้าที่งานมาก จึงไม่มีเวลาที่จะผลิตสื่อ ร้อยละ 84.12 รองลงมาบุคลากรไม่มีความและเทคนิคในการผลิตสื่อ ร้อยละ 49.35 และขาดงบประมาณ เนื่องจากต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง ร้อยละ 41.20 ในส่วนของการจัดการสื่อสิ่งแวดลอมของบุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย ส่วนใหญ่ได้รวบรวมและจัดแสดงไว้ที่ศุนย์ฯ ร้อยละ 51.50 รองลงมา ศุนย์ฯ ได้ทำแผ่นพับแนะนำสื่อฯ ของบุคลากรในโรงเรียนเครือข่าย ร้อยละ 41.63 และศุนย์ฯ ได้ให้อาจารย์ที่ผลิต เก็บไว้ในโรงเรียนของตนและพร้อมที่จะออกเผยแพร่ ร้อยละ 36.05 ตลอดจนศุนย์ฯ สิ่งแวดลอมศึกษาจังหวัด ได้เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงสื่อผลงานสิ่งแวดลอม ส่วนใหญ่เมื่อมีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางวิชาการของเขตการศึกษา 8 ร้อยละ 74.24 รองลงมาเมื่อมีการจัดงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนมัธยม ร้อยละ 56.22 และเมื่อมีการจัดงานวิชาการของจังหวัด ร้อยละ 40.77 ในขณะที่การรับบริการสื่อสิ่งแวดลอมศึกษาของโรงเรียนในเครือข่าย ส่วนใหญ่น้อยเพราะบุคลากรไม่สะดวกที่จะไปติดต่อกับศุนย์ฯ ร้อยละ 43.34 รองลงมา มีมากแต่สื่อที่จะให้บริการ มีไม่เพียงพอ ร้อยละ 41.20 และมีปานกลาง แต่ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ร้อยละ 12.44

ตารางที่ 6 การนิเทศ

การนิเทศ	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
1. รูปแบบการนิเทศงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของศูนย์ฯ กับโรงเรียนในเครือข่าย		
การเยี่ยมชั้นเรียน	9	3.86
สังเกตการสอน	38	16.30
การให้คำปรึกษา	92	39.48
การให้เอกสารนำไปศึกษา	113	48.49
จัดประชุมใหญ่เพื่อปรึกษาหารือ	131	56.22
2. ช่วงที่ศูนย์ฯ ได้ออกนิเทศโรงเรียนในเครือข่าย		
ก่อนการดำเนินงานโครงการ	36	15.45
ระหว่างโครงการ	83	35.62
สิ้นสุดโครงการ	97	41.63
ก่อนภาคเรียน	-	-
ระหว่างภาคเรียน	16	6.86
หลังภาคเรียน	6	2.57
ไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส	106	45.49
3. ผลของการนิเทศ ศูนย์ฯ ได้นำมาดำเนินการ		
นำผลเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	54	23.17
นำผลไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานในภาพรวมต่อไป	172	73.81
แจ้งผลแก่บุคลากรเป็นกรณี	14	6.00
ไม่ได้นำมาดำเนินการ	25	10.72

จากตารางที่ 6 พบว่า รูปแบบการนิเทศงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของศูนย์ฯ กับโรงเรียนในเครือข่าย ส่วนใหญ่จัดประชุมใหญ่เพื่อปรึกษาหารือ ร้อยละ 56.22 รองลงมาการให้เอกสารนำไปศึกษา ร้อยละ 48.49 และการให้คำปรึกษา ร้อยละ 39.48 สำหรับช่วงที่ศูนย์ฯ

ได้ออกนิเทศโรงเรียนในเครือข่าย ส่วนใหญ่ไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส ร้อยละ 45.49 รองลงมา เมื่อสิ้นสุดโครงการ ร้อยละ 41.63 และระหว่างโครงการ ร้อยละ 35.62 ผลการออกนิเทศ ศูนย์ฯ ได้นำมาดำเนินการ ส่วนใหญ่นำผลไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานในภาพรวมต่อไป ร้อยละ 73.81 รองลงมาได้นำผลงานเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 23.17 และไม่ได้นำมาดำเนินการ ร้อยละ 10.72

ตารางที่ 7 การประเมินผล

การประเมินผล	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
1. ช่วงที่ประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ		
ประเมินความพร้อมก่อนที่จะมีการปฏิบัติงาน	22	9.44
ประเมินผลการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาเป็นระยะ	87	37.33
ประเมินเมื่อสิ้นสุดแผนงาน / โครงการ	173	74.24
ไม่ได้ประเมินผล	12	5.15
2. ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาได้ประเมิน		
การสอนแบบบูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษาทุกรายวิชาของโรงเรียนในเครือข่าย	35	15.02
การผลิตสื่อของบุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย	63	27.03
การจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมฯ ในสถานศึกษา	122	52.36
การจัดค่ายสิ่งแวดล้อมฯ นอกสถานศึกษา	62	26.60
การปฏิบัติงานในแผนงาน / โครงการ	127	54.50
3. นำผลจากการประเมินการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ มาดำเนินการ		
ปรับปรุงแนวการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ในแผนงาน / โครงการต่อไป	197	84.54
รายงานผลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	117	50.21
ไม่ได้นำมาดำเนินการ	18	7.72
4. การสร้างขวัญและกำลังใจที่ศูนย์ฯ ได้ให้กับบุคลากรหรือโรงเรียนในเครือข่ายที่มีผลงานดีเด่นด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา		
ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ	59	25.32
มอบเกียรติบัตรหรือประกาศเกียรติคุณ	132	56.65
มอบของขวัญและรางวัล	66	28.32
บันทึกลงในสมุดประวัติบุคคลหรือโรงเรียนของศูนย์ฯ	12	5.15
ไม่ได้ดำเนินการ	28	12.01

จากตารางที่ 7 พบว่า ช่วงที่ประเมินผล การปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ส่วนใหญ่ประเมินเมื่อสิ้นสุดแผนงาน /โครงการ ร้อยละ 74.24 รองลงมา ประเมินผลการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นระยะ 37.33 และประเมินความพร้อมก่อนที่จะปฏิบัติงาน ร้อยละ 9.44 โดยศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาได้ประเมิน ส่วนใหญ่การปฏิบัติงานในแผนงาน /โครงการ ร้อยละ 54.50 รองลงมา การจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมฯ ในสถานศึกษา ร้อยละ 52.36 และการผลิตสื่อของบุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย ร้อยละ 27.03 และการนำผลจากการประเมินการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ มาดำเนินการ ส่วนใหญ่ปรับปรุงแนวการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ในแผนงาน /โครงการต่อไป ร้อยละ 84.54 รายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 50.21 ตลอดจนการสร้างขวัญและกำลังใจที่ศูนย์ฯ ได้ให้กับบุคลากรหรือโรงเรียนในเครือข่ายที่มีผลงานดีเด่นด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ส่วนใหญ่มอบเกียรติบัตรหรือประกาศเกียรติคุณ ร้อยละ 56.65 รองลงมา มอบของขวัญและรางวัล ร้อยละ 28.32 และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ร้อยละ 25.32

ตารางที่ 8 การรายงานผล

การรายงานผล	จำนวน (N=233)	ร้อยละ
1. การรายงานผลการปฏิบัติงานให้โรงเรียนในเครือข่ายทราบ		
จัดทำเป็นเอกสาร รายงานให้กับโรงเรียนในเครือข่าย	148	63.51
ทำเป็นหนังสือเวียน แจกกับทุกโรงเรียนในเครือข่าย	115	49.35
แจ้งในที่ประชุมกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษา	77	33.04
ประชาสัมพันธ์ผ่านวารสารของสามัญศึกษาจังหวัด	20	8.58
จัดทำเป็นแผ่นพับส่งให้ทุกโรงเรียนในเครือข่าย	48	20.60
ทาง e-mail	-	-

จากตารางที่ 8 พบว่า การรายงานผลการปฏิบัติงานให้โรงเรียนในเครือข่ายทราบ ส่วนใหญ่จัดทำเป็นเอกสารรายงานให้กับโรงเรียนในเครือข่าย ร้อยละ 63.51 รองลงมาทำเป็นหนังสือเวียนแจกกับทุกโรงเรียนในเครือข่าย ร้อยละ 49.35 และแจ้งในที่ประชุมกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษา ร้อยละ 33.04

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 8

จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ
การปฏิบัติงานของศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 8 โดยมีผู้ตอบกลับมาจำนวน
233 ฉบับ ซึ่งมีผู้ตอบได้เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะไว้เพียง 179 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.00
ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยความเรียงและเรียงความที่มากไปหาน้อย ดังนี้

การจัดทำแผนงาน / โครงการ

ปัญหา

1. โรงเรียนในเครือข่ายให้ความสำคัญน้อย และไม่พร้อมกับการดำเนินงาน
ที่ศูนย์ฯ ได้จัดทำแผนงาน / โครงการนั้น (36)
2. โรงเรียนในเครือข่ายไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน / โครงการ จะทราบ
แผนฯ ก็ต่อเมื่อเข้าประชุมร่วมกับศูนย์ฯ (34)
3. งบประมาณมีจำกัด (30)
4. ระยะเวลาในการจัดทำแผนงาน / โครงการ มีน้อยและเร่งด่วน (24)
5. คณะกรรมการนัดประชุมแต่ละครั้ง มีปัญหาและอุปสรรคมาก (23)
6. บุคลากรที่ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์ฯ มีการะงานประจำมาก (20)
7. บุคลากรที่ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์ฯ ขาดการประชุม (16)
8. บุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงาน / โครงการสิ่งแวดล้อม
ศึกษา (13)
9. งานไม่ต่อเนื่อง (12)
10. ขาดเอกภาพในการดำเนินงาน ระหว่างศูนย์ฯ กับโรงเรียนในเครือข่าย (11)
11. แผนงาน/โครงการที่จัดทำขึ้น ไม่ตอบสนองความต้องการของโรงเรียน
ในเครือข่าย (9)
12. มีการเปลี่ยนตัวบุคลากรที่ปฏิบัติงานของศูนย์ฯ เช่น เลขานุการ ตลอดจน
คณะกรรมการฯ (8)
13. จัดทำแผนงาน/โครงการ ไม่น่าสนใจ (6)

14. จัดทำแผนงาน/โครงการ ลำซ้ำ (4)

15. จัดทำแผนงาน/โครงการ ไม่ตรงกรอบที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กำหนดไว้ (3)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำหนังสือเชิญตัวแทนจากโรงเรียนในเครือข่ายทุกโรงเรียน มาร่วมจัดทำแผน (66)
2. ควรจะมีงบประมาณสนับสนุนทุกโครงการ (36)
3. ควรจัดทำแผนงาน/โครงการใหญ่ครอบคลุมให้เห็นภาพรวมของจังหวัด โดยที่โรงเรียนในเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (35)
4. ศูนย์ฯ ควรส่งกรอบงานให้บุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย ได้ทำการศึกษา เพื่อเตรียมจัดทำแผน (24)
5. ศูนย์ฯ ควรมีบทบาทกับโรงเรียนในเครือข่ายให้ชัดเจน (20)
6. ควรทบทวนแผนงาน/โครงการที่ทำไปแล้ว 1-5 ปี เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข (19)
7. แผนงาน/โครงการ ควรเป็นไปตามสภาพและสอดคล้องกับกิจกรรม (18)
8. สถานที่ ที่ใช้ในการจัดทำแผน ควรมีความสะดวกและอย่างน้อยควรใช้เวลาในการจัดทำมากกว่า 1 วัน (10)

การประสานงาน

ปัญหา

1. บุคลากรหลักของศูนย์ฯ มีน้อย แต่มีภาระงานอื่นมาก จึงไม่สามารถประสานงานกับโรงเรียนในเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (73)
2. จุดที่ตั้งของศูนย์ฯ กับโรงเรียนในเครือข่ายลักษณะภูมิประเทศ ทำให้ยากต่อการติดต่อประสานงาน ตลอดจนการคมนาคมไม่สะดวก (66)
3. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานไม่ให้ความร่วมมือ (40)
4. บางโรงเรียนผู้บริหารให้ความสำคัญน้อย (36)
5. การประสานงานไม่ต่อเนื่อง (21)
6. ปัจจุบันมีงานปฏิรูปการศึกษาเข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอน ทำให้เลขาธิการศูนย์ฯ ไม่สะดวกที่จะปฏิบัติงานศูนย์ฯ (13)

7. ศูนย์ฯ ไม่ได้ประสานกับผู้บริหารมุ่งแต่ประสานครูผู้ปฏิบัติงาน
ด้านสิ่งแวดล้อม (10)

ข้อเสนอแนะ

1. ศูนย์ฯ ควรประสานงานอย่างต่อเนื่อง (56)
2. เมื่อศูนย์ฯ มีกิจกรรมใด ๆ กับโรงเรียนในเครือข่ายควรประสานล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ (42)
3. ควรลดภาระกิจการปฏิบัติงานอื่น ๆ ให้กับบุคลากรที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนในเครือข่ายทุกโรงเรียน (35)
4. ควรร่วมกันทำปฏิทินการปฏิบัติงาน วัน เวลา สถานที่ ระหว่างศูนย์ฯ กับโรงเรียนในเครือข่ายให้ชัดเจน (28)
5. ควรสร้างศูนย์ฯ เครือข่ายภายในจังหวัด เพื่อกระจายการประสานงาน (21)
6. โรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ ควรจะมีความพร้อมทั้งบุคลากรและสถานที่ (20)
7. การประสานงานควรจะผ่านผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่าย (8)

การฝึกอบรมบุคลากร

ปัญหา

1. บุคลากรที่เข้ารับการอบรม ขาดความตระหนัก ไม่นำไปขยายผลและไม่นำไปปฏิบัติ (80)
2. งบประมาณในการจัดการอบรมมีน้อย (40)
3. จัดให้มีการอบรมในด้านสิ่งแวดล้อมน้อย (35)
4. ขาดวิทยากรที่มีประสบการณ์อย่างหลากหลาย (28)
5. จำกัดปริมาณผู้เข้ารับการอบรมหรือให้โอกาสผู้เข้ารับการอบรมน้อย (20)
6. บุคลากรที่เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่จะเป็นคนเดิม (12)
7. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนในเครือข่าย (10)
8. บุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย ไม่มีความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม (5)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มงบประมาณในการจัดฝึกอบรมของแต่ละศูนย์ฯ (72)
2. ควรคัดเลือกบุคลากรที่มีความสนใจงานด้านสิ่งแวดล้อมเข้ารับการอบรม (50)

3. ควรจัดอบรมภาคเรียนละครั้ง (30)
4. ควรจะมีทีมงานหรือวิทยากรให้การฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพทั่วประเทศ (23)
5. ควรจะให้บุคลากรด้านการบริหารเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อได้รับทราบนโยบายอย่างลึกซึ้ง (21)
6. ควรเชิญนักวิชาการที่มีชื่อเสียงอย่างหลากหลาย มาให้ความรู้ (19)
7. ควรประเมินผู้เข้ารับการอบรมทุกครั้ง (15)

การผลิตสื่อ

ปัญหา

1. มีงบประมาณสนับสนุนการผลิตสื่อ น้อย (96)
2. บุคลากรไม่มีความพร้อมทั้งงานสิ่งแวดลอม (62)
3. บุคลากรไม่มีเทคนิคและความรู้ในการผลิตสื่อสิ่งแวดลอม (29)
4. บุคลากรไม่อุทิศเวลาให้กับงานสิ่งแวดลอม (28)
5. เมื่อผลิตสื่อออกมาแล้ว ไม่ได้นำมาใช้และเผยแพร่ (16)
6. ผลิตสื่อซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น (4)
7. ขอบเขตการผลิตสื่อไม่กว้างพอ (3)

ข้อเสนอแนะ

1. ศูนย์ฯ ควรมีโครงการอบรมและผลิตสื่อสิ่งแวดลอมศึกษา (70)
2. ควรจัดทีมงานการผลิตสื่อ ในรูปของคณะกรรมการที่ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์ฯ (60)
3. ควรเพิ่มงบประมาณให้โรงเรียนในเครือข่าย นำไปผลิตสื่อฯ (30)
4. ควรหาบุคลากรที่มีทักษะหรือความชำนาญในการผลิตสื่อมาให้ความช่วยเหลือครู

โรงเรียนในเครือข่าย (24)

5. ควรมีการปรับปรุงสื่อหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน (12)
6. การผลิตสื่อ ควรจะคำนึงถึงการนำไปใช้ได้สะดวก (10)
7. สื่อควรมีความเที่ยงตรง มองเห็นเป็นรูปธรรม (9)

การให้บริการสื่อสิ่งแวดลอม

ปัญหา

1. ศูนย์ฯ ตั้งอยู่ไกลจากโรงเรียนในเครือข่าย ใช้บริการไม่สะดวกและให้บริการไม่ทั่วถึง (75)
2. สื่อมีจำนวนจำกัดและไม่ทันสมัย (66)
3. โรงเรียนในเครือข่ายบางโรงเรียนยืมแล้วไม่ยอมส่งคืน ทั้งที่ใช้แล้ว (30)
4. ศูนย์ฯ บางศูนย์ฯ ยังไม่มีความพร้อมที่จะให้บริการ (15)
5. สื่อบางประเภทจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งบางโรงเรียนยังไม่มีอุปกรณ์ใช้ (14)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรประชาสัมพันธ์ รายการสื่อ สิ่งแวดลอมศึกษาประเภทต่าง ๆ ให้แก่โรงเรียนในเครือข่าย (101)
2. ศูนย์ฯ ควรจัดสรรสื่อและการให้บริการครบทุกโรงเรียนในเครือข่าย (90)
3. ควรหาบุคลากรที่รับผิดชอบในการบริการสื่อโดยเฉพาะ (29)
4. ควรสรรหาโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ เสียใหม่ เพื่อโรงเรียนในเครือข่ายจะได้มาใช้บริการได้สะดวก (10)

การนิเทศ

ปัญหา

1. บุคลากรที่รับผิดชอบของศูนย์ฯ ไม่มีเวลาออกนิเทศเพราะไม่มีการจัดระบบการนิเทศที่ชัดเจน (69)
2. ไม่มีการนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในเครือข่าย (43)
3. บุคลากรของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ออกนิเทศปฏิบัติการได้ไม่ทั่วถึง เพราะบุคลากรมีน้อย (42)
4. การนิเทศยังไม่ต่อเนื่อง (25)
5. บุคลากรของศูนย์ฯ ที่ออกนิเทศยังขาดความเชี่ยวชาญ (18)
6. การคมนาคมไม่สะดวก (16)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรออกนิเทศ โรงเรียนในเครือข่ายอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ (75)
2. ควรจัดทีมงานแกนนำที่มีความเชี่ยวชาญงานเฉพาะกิจการนิเทศ หรือออกไปพร้อมศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 8 (70)
3. ในโรงเรียนที่ตั้งศูนย์ฯ ควรเพิ่มบุคลากรทำงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (30)
4. ควรมีการวางแผน/โครงการ ในการออกนิเทศให้ชัดเจน (27)
5. ทุก ๆ ฝ่ายควรเข้าใจในหลักการนิเทศ (25)
6. ควรให้แต่ละโรงเรียนนำผลงานมาจัดนิทรรศการที่ใดที่หนึ่ง เพื่อรับการนิเทศ (6)

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ปัญหา

1. ปัจจุบันยังไม่มีระบบการประเมินผลที่ชัดเจน (72)
2. บุคลากรผู้ประเมินไม่สะดวกที่จะทำการประเมิน (46)
3. ไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ (32)
4. ขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญในการประเมิน (24)
5. คณะกรรมการศูนย์ฯ ไม่มีส่วนร่วมในการประเมิน (16)
6. ผลการประเมินศูนย์ฯ ไม่ได้แจ้งให้กับโรงเรียนในเครือข่ายทราบ (15)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดระบบประเมินผลที่ชัดเจน และมีผลต่อความดีความชอบ (56)
2. ควรมีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (45)
3. ศูนย์ฯ ควรมีการติดตามประเมินผลให้เข้มแข็งกว่านี้ (44)
4. ควรจัดหาบุคลากรในการประเมินผลที่เชี่ยวชาญและเพียงพอ (36)
5. ควรประชาสัมพันธ์ถึงผลการประเมินให้กับโรงเรียนในเครือข่ายทราบทุกโรงเรียน (32)
6. ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในเรื่องการประเมินผลงานสิ่งแวดล้อมศึกษาแก่บุคลากรโรงเรียนในเครือข่าย (20)

การรายงานผล

ปัญหา

1. การรายงานผลยังไม่ได้ปฏิบัติการเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน (55)
2. ขาดการรายงานผลการปฏิบัติแก่โรงเรียนในเครือข่ายทราบ (54)
3. การรายงานยังไม่ต่อเนื่อง (42)
4. การรายงานส่วนมากเป็นความคิดเห็นของเลขานุการศูนย์ฯ (29)
5. ดำเนินการรายงานล่าช้า (21)
6. การรายงานผลไม่ตรงกับความเป็นจริง ส่วนมากจะรายงานผลเชิงบวกไว้ก่อน (15)
7. การรายงานผลปีละครั้ง ถือว่าน้อยเกินไป (11)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรรายงานในรูปเอกสาร ให้เห็นเป็นรูปธรรม (65)
2. ควรรายงานเป็นระยะ ๆ เพื่อสะดวกต่อการติดตามและประเมินผล (60)
3. ควรมีการรายงานผลโดยคณะกรรมการ ฯ ร่วมอภิปรายจากแผนงาน/โครงการ

ร่วมกัน (30)

4. ควรรายงานผลการปฏิบัติงานฯ ให้โรงเรียนในเครือข่ายทราบ (28)
5. การรายงานผลควรเป็นปัจจุบันและรวดเร็ว (14)
6. ควรเก็บรายงานไว้เป็นข้อมูลสารสนเทศ (10)

ด้านอื่น ๆ

ปัญหา

1. บุคลากรและผู้บริหารในภาพรวม ไม่ให้ความสำคัญถึงความจำเป็นของงาน
สิ่งแวดล้อมศึกษา ที่ศูนย์ฯ กำลังปฏิบัติ (130)
2. บุคลากรที่ทำหน้าที่เลขานุการศูนย์ฯ มีภาระงานมาก (31)
3. การดำเนินงานของศูนย์ฯ อยู่ในระดับที่ต้องสร้างพื้นความรู้ ความเข้าใจของงาน
สิ่งแวดล้อมศึกษา ต้องกลับไปทบทวนใหม่ งานยังขาดความชัดเจน (12)
4. การดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษา อาจขัดผลประโยชน์กับบุคคลบางกลุ่ม (5)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายให้รับทราบถึงนโยบาย และความสำคัญของงานด้านสิ่งแวดล้อม (87)
2. ควรปรับปรุงระบบระเบียบการบริหารงาน และบทบาทของศูนย์ฯ ใหม่ (77)
3. ควรเน้นความสำคัญ งานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง (30)
4. ศูนย์ฯ ควรให้ความรู้ งานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาแก่โรงเรียนเครือข่าย ชุมชนอย่างทั่วถึง (29)
5. ควรสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรระดับปฏิบัติการและผู้บริหาร (10)